

ПВНЗ УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА

Кафедра цивільного права і процесу

Робоча програма навчальної дисципліни

ЦИВІЛЬНЕ ПРАВО УКРАЇНИ.

ОСОБЛИВА ЧАСТИНА

ОБОВ'ЯЗКОВА ДИСЦИПЛІНА

галузь знань 08 «Право»

спеціальність 081 «Право»

спеціалізація – цивільно-правова

юридичний факультет

Розробник:

Піцик Х. З. доцент кафедри цивільного права і процесу юридичного факультету,
кандидат юридичних наук

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри цивільного права і процесу
юридичного факультету університету 30 серпня 2018 року (протокол №1).

Завідувач кафедри

доктор юридичних наук

_____Короед С. О.

30 серпня 2018 р.

ВСТУП

Метою викладання даної навчальної дисципліни є формування знань про правове регулювання цивільних правовідносин та основних умінь по застосуванню цивільного законодавства.

Для досягнення мети поставлені такі основні **завдання**: вивчити зміст Особливої частини цивільного законодавства, навчити студентів навичок самостійної роботи на практиці, розуміти та правильно тлумачити норми цивільного законодавства, вірно застосовувати норми права при вирішенні конкретних цивільних справ, засвоєння студентами основних правових понять, категорій, цивільно-правових інститутів, базою для яких є Конституція України та чинне цивільне законодавство, зокрема, досконале знання законодавчих актів та теоретичних досліджень, які стосуються зобов'язальних відносин договірної і позадоговірної характеру, заснованих на юридичній рівності, вільному волевиявленні, майновій самостійності їх учасників; а також вивчення нормативної бази у сфері спадкового права як інституту цивільного права, що регулює суспільні відносини щодо спадкування; засвоєння різних концепцій, поглядів, дискусійних положень з найбільш важливих питань, які є в науці цивільного права, розвиток вміння критично обмірковувати проблемні питання, щоб мати про них свою аргументовану думку, а також розвиток правового мислення, що допоможе правильно орієнтуватися в матеріалі; детальне вивчення конспектів лекцій та чинного законодавства, підручників і навчальних посібників, додаткової літератури; сприяти правильному вмінню аналізувати та тлумачити цивільно-правові норми, застосовувати їх до конкретних обставин.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

- **знати** теоретичні положення, що регулюють зобов'язальні відносини, зокрема щодо елементів зобов'язання, виконання зобов'язань, забезпечення їх виконання та відповідальності за невиконання чи порушення виконання зобов'язань; зміст окремих договірних інститутів цивільного права в тому числі загальні поняття про договір, динаміку договірних зобов'язань, зміст істотні умови та особливості порядку укладання окремих видів договорів; особливості правового регулювання позадоговірних зобов'язань в тому числі деліктних, а також загальні положення спадкового права в частині регулювання спадкування за законом і за заповітом, виконання заповіту, оформлення права на спадщину, а також особливості укладення та виконання спадкового договору.

- **вміти** застосовувати свої теоретичні знання на практиці, тобто застосовувати норми цивільного права щодо конкретних правовідносин; тлумачити та вільно користуватися нормативно-правовим матеріалом Цивільного кодексу та матеріалами коментарів; вирішувати практичні завдання, використовуючи конкретні статті кодексів.

Пререквізити: вивчення даної дисципліни студент розпочинає, прослухавши такі навчальні дисципліни як теорія держави і права, цивільне право (загальна частина).

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Освітньо-професійна програма, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів ESTS – 3,4	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	Обов'язкова (базова)	
Кількість модулів – 4		Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 90, 120		3-й	3-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи – 5		Лекції	
		54 год.	20 год.
		Практичні, семінарські	
		54 год.	4 год.
		Самостійна робота	
		72 год.	156 год.
		Вид контролю: залік, екзамен	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить:

для денної форми навчання – 1/2,5

для заочної форми навчання – 1/8.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Поточне оцінювання студентів на семінарських заняттях здійснюється за чотирьох бальною шкалою, де «2» - незадовільно; «3» - задовільно; «4» - добре; «5» - відмінно.

Підсумковий контроль у вигляді екзамену проводиться у тестовій формі і оцінюється відповідно до шкали оцінювання знань студентів за ЄКТС

Шкала в балах	Національна шкала	Шкала ЄКТС
90-100 балів	5 «відмінно»	A
80-89 балів	4 «дуже добре»	B
65-79 балів	4 «добре»	C
55-64 бали	3 «задовільно»	D
50-54 бали	3 «достатньо»	E
35-49 балів	2 «незадовільно»	FX
1-34 бали	2 «неприйнятно»	F

МЕТОДИ НАВЧАННЯ ТА ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

У процесі викладання навчальної дисципліни для активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів передбачене застосування як активних, так і інтерактивних навчальних технологій, серед яких: лекції проблемного характеру, міні-лекції, робота в малих групах, семінари-дискусії, мозкові атаки, кейс-метод, презентації, метод проектної роботи.

Діагностика (моніторинг і перевірка) результатів навчання здійснюється шляхом виконання студентами:

- 1) тестових завдань;
- 2) написанням есе;
- 3) презентацій і виступів на наукових заходах;
- 4) підсумкового екзамену у тестовій формі.

Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль I

Договірні зобов'язання: договори купівлі-продажу; поставки; дарування; ренти; довічного утримання; найму (оренди).

Тема 1. Загальні положення про договір: поняття, укладення, розірвання.

Поняття, види та функції договору в цивільному праві. Зміст договору, строк та ціна договору. Публічний договір, договір приєднання, попередній договір. Укладення та форма договору. Пропозиція укласти договір, прийняття пропозиції. Підстави для зміни та розірвання договору. Зміна або розірвання договору у зв'язку з істотною зміною обставин. Правові наслідки зміни або розірвання договору.

Тема 2. Договір купівлі-продажу.

Поняття, значення та види договору купівлі-продажу. Предмет та форма договору. Обов'язки покупця і продавця у разі пред'явлення третьою особою позову про витребування товару. Обов'язок продавця передати товар покупцеві, строк і момент виконання обов'язку продавця передати товар. Перехід ризику випадкового знищення або випадкового пошкодження товару.

Правові наслідки порушення умови договору щодо кількості. Правові наслідки порушення умови договору щодо асортименту товару. Якість товару, правові наслідки передання товару неналежної якості. Строки виявлення недоліків і пред'явлення вимоги у зв'язку з недоліками проданого товару, позовна давність, що застосовується до вимог у зв'язку з недоліками проданого товару. Комплектність товару, правові наслідки передання некомплектного товару. Тара та упаковка, правові наслідки передання товару з порушенням вимоги про тару та упаковку. Повідомлення продавця про порушення умов договору купівлі-продажу. Зберігання товару, не прийнятого покупцем. Ціна та порядок оплати товару, попередня оплата товару. Продаж товару в кредит з відстроченням або з розстроченням платежу.

Тема 3. Договір роздрібною купівлі-продажу.

Поняття договору роздрібною купівлі-продажу. Надання покупцеві інформації про товар. Продаж товару за зразками, з використанням автоматів. Доставка товару покупцеві. Ціна та оплата товару. Обмін товару. Права покупця у разі продажу йому товару неналежної якості. Відшкодування різниці в ціні у разі заміни товару, зменшення ціни і повернення товару неналежної якості.

Тема 4. Договір поставки.

Поняття та значення договору поставки. Порядок і способи укладення договорів поставки. Зміст договору поставки. Виконання договору поставки. Порядок приймання товару по кількості і якості. Правові наслідки порушення договору поставки.

Тема 5. Договори дарування та довічного утримання.

Поняття, предмет, сторони та форма договору дарування. Прийняття дарунка. Обов'язок обдарованого на користь третьої особи. Розірвання договору дарування на вимогу дарувальника. Поняття пожертви, права жертвувана.

Поняття, форма та сторони договору довічного утримання. Особливості укладення договору довічного утримання (догляду) щодо майна, що є у спільній сумісній власності. Обов'язки набувача за договором довічного утримання (догляду). Забезпечення виконання договору довічного утримання (догляду). Правові наслідки розірвання договору довічного утримання (догляду).

Тема 6. Договір найму (оренди)

Поняття, предмет та строк договору найму. Плата за користування майном. Якість речі та гарантія якості речі, переданої у найм. Правонаступництво у разі зміни власника речі, переданої у найм. Ремонт речі, переданої у найм. Поняття піднайму. Поліпшення наймачем речі, переданої у найм. Відповідальність за шкоду, що завдана у зв'язку з користуванням річчю, переданою у найм. Розірвання договору найму на вимогу наймодавця чи наймача.

Змістовий модуль II.

Загальні положення про підряд. Загальні положення про надання послуг. Перевезення. Зберігання. Страхування.

Тема 7. Договори підряду. Види договорів підряду.

Поняття договору підряду. Права та обов'язки генерального підрядника і субпідрядника. Виконання роботи з матеріалу підрядника чи з матеріалу замовника. Поняття кошторису. Строки виконання роботи. Обставини, про які підрядник зобов'язаний попередити замовника. Правові наслідки невиконання замовником вимог підрядника. Обов'язок замовника прийняти роботу та оплатити її вартість згідно договору. Право підрядника на притримання. Відповідальність підрядника за неналежну якість роботи. Позовна давність, що застосовується до вимог щодо неналежної якості роботи. Початок перебігу позовної давності в окремих випадках.

Поняття, форма побутового підряду. Гарантія прав замовника, надання йому інформації про роботу. Публічна пропозиція роботи. Виконання роботи з матеріалу підрядника або замовника. Права замовника у разі істотного порушення

підрядником договору побутового підряду. Розмір плати за договором побутового підряду, правові наслідки нез'явлення замовника за одержанням роботи.

Поняття договору будівельного підряду. Проектно-кошторисна документація. Матеріально-технічне забезпечення будівництва та оплата робіт. Обов'язок підрядника страхувати об'єкт. Передання та прийняття робіт.

Гарантії якості у договорі будівельного підряду. Відповідальність підрядника та замовника.

Поняття та вихідні дані для проведення проектних та пошукових робіт. Обов'язки підрядника та замовника. Відповідальність підрядника за недоліки документації та робіт.

Тема 8. Договори перевезення

Загальні положення про перевезення. Договір перевезення вантажу, пасажирів та багажу. Права пасажирів. Поняття договору чартеру (фрахтування), перевезення у прямому змішаному сполученні. Провізна плата, завантаження та вивантаження вантажу. Строк доставки вантажу, пасажирів, багажу і пошти.

Відповідальність перевізника за: ненадання транспортного засобу; затримку відправлення пасажирів; прострочення доставки вантажу; втрату, нестачу, псування або пошкодження вантажу, багажу, пошти; шкоду, завдану каліцтвом, іншим ушкодженням здоров'я або смертю пасажирів. Страхування вантажів, пасажирів і багажу. Пред'явлення претензій і позовів, що випливають із договору перевезення. Договір транспортного експедирування: поняття, форма та плата. Документи, що надаються експедиторові та відповідальність експедитора за договором транспортного експедирування.

Тема 9. Договори зберігання

Поняття, форма та строк договору зберігання. Обов'язок зберігача прийняти річ на зберігання. Виконання договору зберігання, зміна умов зберігання, плата за зберігання. Відповідальність зберігача за втрату (нестачу) або пошкодження речі. Відшкодування збитків, завданих поклажодавцеві чи зберігачеві.

Поняття товарного складу та поняття договору складського зберігання. Огляд товару при прийнятті на зберігання. Складські документи: складська квитанція; просте складське свідоцтво; подвійне складське свідоцтво (складське свідоцтво та заставне свідоцтво). Видача товару за подвійним складським свідоцтвом.

Зберігання речі у ломбарді. Зберігання цінностей у банку, надання банківського сейфа. Зберігання речей у камерах схову організацій, підприємств транспорту. Зберігання речей у гардеробі організацій та у готелі. Зберігання автотранспортних засобів. Договір охорони особи чи майна.

Тема 10. Договори страхування та доручення

Поняття, предмет, сторони та форма договору страхування. Укладення договору страхування на користь третьої особи. Співстрахування. Обов'язки страховика та страхувальника. Відмова страховика від страхової виплати. Зміна страхувальника - фізичної особи у договорі страхування. Припинення договору страхування та недійсність договору страхування. Обов'язкове страхування.

Поняття, строки та виконання договору доручення. Обов'язки повіреного та довірителя. Припинення договору доручення та наслідки припинення договору доручення.

Змістовий модуль III.

Договори: комерційної діяльності, комісії та управління майном

Тема 11. Договори комісії та управління майном

Поняття, умови та комісійна плата договору комісії. Субкомісія. Виконання договору, укладеного комісіонером з третьою особою. Відступ комісіонера від вказівок комітента. Право комісіонера на: притримання речі; відрахування з грошових коштів, що належать комітентові; відшкодування витрат, зроблених ним у зв'язку з виконанням договору комісії; відмову від договору комісії. Право комітента на відмову від договору комісії. Прийняття комітентом виконання за договором комісії. Обов'язок комісіонера зберігати майно комітента.

Поняття, предмет та форма договору управління майном. Сторони управління майном: установник та управитель, їх права та обов'язки. Передання в управління майна, що є предметом договору застави та іншій особі (замісникові). Право управителя на плату, відповідальність управителя. Припинення договору управління майном.

Тема 12. Договір позики.

Поняття та форма договору позики. Обов'язок позичальника повернути позику та сплачувати проценти від суми позики. Наслідки порушення договору позичальником.

Тема 13. Договори про надання банківських послуг: кредитний договір; договір банківського вкладу. Договір банківського рахунка. Факторинг.

Поняття та форма кредитного договору. Відмова від надання або одержання кредиту. Комерційний кредит. Поняття та форма договору банківського кредиту.

Види банківських вкладів. Проценти та банківський вклад. Договір банківського вкладу на користь третьої особи. Ощадна книжка. Ощадний (депозитний) сертифікат.

Поняття та порядок укладення договору банківського рахунка. Операції за рахунком, що виконуються банком. Проценти за користування коштами, що знаходяться на рахунку. Підстави та черговість списання грошових коштів з рахунка. Правові наслідки неналежного виконання банком операцій за рахунком клієнта. Розірвання договору банківського рахунка. Банківська таємниця.

Поняття, предмет та сторони договору факторингу. Відповідальність клієнта перед фактором. Виконання боржником грошової вимоги факторові. Права фактора. Зустрічні вимоги боржника. Захист прав боржника.

Тема 14. Загальні положення про розрахунки.

Окремі види розрахунків, їх особливості.

Форми та види безготівкових розрахунків. Розрахунки із застосуванням платіжних доручень. Умови виконання банком платіжного доручення. Відповідальність за невиконання або неналежне виконання платіжного доручення. Поняття розрахунків за акредитивом. Відкличний та безвідкличний акредитив. Виконання та закриття акредитива. Розрахунки за інкасовими дорученнями: поняття, виконання та повідомлення про проведені операції. Розрахунки із застосуванням розрахункових чеків: поняття, оплата чека, повідомлення про несплату чека та наслідки несплати чека.

Тема 15. Комерційна концесія.

Поняття, предмет, сторони та форма договору комерційної концесії. Договір комерційної субконцесії. Обов'язки праволодільця та користувача. Особливі умови договору комерційної концесії. Зміна та припинення договору комерційної концесії. Збереження чинності договору комерційної концесії у разі зміни сторін. Наслідки зміни торговельної марки чи іншого позначення право володільця

Тема 16. Загальні положення про спільну діяльність. Просте товариство.

Поняття, форма та умови договору про спільну діяльність. Договір простого товариства: поняття, спільне майно учасників та ведення спільних справ учасників. Спільні витрати та збитки учасників, розподіл прибутку, виділ частки учасника на вимогу його кредитора. Відповідальність учасників за спільними зобов'язаннями. Припинення договору простого товариства. Відмова учасника від подальшої участі в договорі простого товариства та розірвання договору.

Поняття договору простого товариства. Елементи договору простого товариства. Зміст договору простого товариства. Припинення договору простого товариства.

Тема 17. Розпорядження майновими правами інтелектуальної власності.

Види договорів щодо розпорядження майновими правами інтелектуальної

власності: а) ліцензія на використання об'єкта права інтелектуальної власності; б) ліцензійний договір, строк ліцензійного договору; в) договір про створення за замовленням і використання об'єкта права інтелектуальної власності; г) договір про передання виключних майнових прав інтелектуальної власності.

Державна реєстрація договорів щодо розпорядження майновими правами інтелектуальної власності.

Змістовий модуль IV.

Недоговірні зобов'язання. Вчинення дій в інтересах інших осіб. Загальні положення про відшкодування шкоди. Спадкове право.

Тема 18. Недоговірні зобов'язання. Зобов'язання, які виникають із правомірних дій. Публічна обіцянка винагороди. Вчинення дій у майнових інтересах іншої особи без її доручення.

Поняття публічної обіцянки винагороди. Підстави виникнення зобов'язань із публічної обіцянки винагороди.

Поняття конкурсу, право на його оголошення. Форма конкурсного оголошення, його зміст. Оцінювання результатів інтелектуальної, творчої діяльності, поданих на конкурс.

Підстави та умови виникнення зобов'язань із вчинення дій у майнових інтересах іншої особи без її доручення. Зміст та виконання зобов'язань із вчинення дій у майнових інтересах іншої особи без її доручення.

Тема 19. Зобов'язання, які виникають із неправомірних дій. Відшкодування шкоди. Відповідальність за шкоду, заподіяну неповнолітніми, недієздатними та обмежено дієздатними.

Поняття, предмет та суб'єкти зобов'язань з відшкодування шкоди. Ознаки зобов'язань з відшкодування шкоди. Підстави деліктної відповідальності: завдана шкода, протиправна поведінка, причинний зв'язок між ними та вина заподіювача шкоди. Взаємодія інституту відшкодування шкоди з іншими інститутами цивільного права. Позадоговірна та договірна відповідальність. Система та класифікація зобов'язань з відшкодування шкоди.

Відшкодування шкоди, заподіяної малолітньою особою. Відшкодування шкоди, заподіяної неповнолітньою особою. Відшкодування шкоди, заподіяної недієздатною особою, особою, яка обмежена у дієздатності, та особою, яка не може усвідомлювати значення своїх дій чи керувати ними (недієздатною особою).

Тема 20. Відповідальність за шкоду, заподіяну правоохоронними органами

Суб'єкти заподіяння шкоди: органи дізнання, попереднього (досудового) слідства, органи прокуратури, органи суду. Особливості відповідальності за шкоду, завдану правоохоронними та судовими органами. Право зворотної вимоги до винної особи - тільки у разі встановлення в діях особи складу злочину.

Тема 21. Загальні положення про спадкування. Спадкування за заповітом

Поняття та види спадкування. Спадкоємці. Права та обов'язки особи, які не входять до складу спадщини. Відкриття спадщини: час та місце. Право на спадкування. Усунення від права на спадкування.

Спадкування права на: земельну ділянку; вклад у банку; одержання страхових виплат; відшкодування збитків, моральної шкоди та сплату неустойки, що належали спадкодавцеві. Спадкування обов'язку відшкодувати майнову шкоду (збитки) та моральну шкоду, яка була завдана спадкодавцем. Обов'язок спадкоємців відшкодувати витрати на утримання, догляд, лікування та поховання спадкодавця.

Право заповідача на призначення спадкоємців та на визначення обсягу спадщини, що має спадкуватися за заповітом. Заповідальний відказ. Предмет заповідального відказу. Право на обов'язкову частку у спадщині. Заповіт з умовою. Заповіт подружжя.

Загальні вимоги до форми заповіту. Посвідчення заповіту нотаріусом, посвідчення та оголошення нотаріусом секретного заповіту. Посвідчення заповіту іншими посадовими чи службовими особами. Право заповідача на скасування та зміну заповіту. Таємниця заповіту, недійсність заповіту.

Тема 22. Спадкування за законом. Здійснення права спадкування.

Черговість спадкування за законом: перша - п'ята черга спадкоємців за законом. Спадкування усиновленими та усиновлювачами. Спадкування за правом представлення. Розмір частки у спадщині спадкоємців за законом.

Подання заяви про прийняття спадщини. Строки для прийняття спадщини. Наслідки пропущення строку для прийняття спадщини. Право на відмову від прийняття спадщини, відмова на користь іншої особи. Правові наслідки відмови від прийняття спадщини. Перехід права на прийняття спадщини. Відумерлість спадщини. Обов'язок спадкоємців задовольнити вимоги кредитора. Охорона спадкового майна нотаріусом чи виконавцем заповіту.

Право заповідача, нотаріуса чи спадкоємців на призначення виконавця заповіту. Повноваження виконавця заповіту. Право виконавця заповіту на плату за виконання своїх повноважень. Строк чинності повноважень виконавця заповіту. Право виконавця заповіту на відмову від здійснення своїх повноважень.

Право спадкоємця на одержання свідоцтва про право на спадщину. Строк видачі свідоцтва про право на спадщину. Державна реєстрація права на спадщину. Визнання судом недійсним свідоцтва про право на спадщину.

Спадковий договір: поняття, сторони та форма. Забезпечення виконання та розірвання спадкового договору.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	ус ь о г	у тому числі					у сь о г	у тому числі				
		л	п	с	с.р			л	п	с	с.р	
1	2	3	4	5	6		7	8	9	10	11	
Модуль 1.												
Змістовий модуль 1. Договірні зобов'язання: договори купівлі-продажу; поставки; контрактації сільськогосподарської продукції; дарування; ренти; довічного утримання; найму (оренди).												
Тема 1. Загальні положення про договір: поняття, укладення, розірвання.	11	4	4	0	3		11	2	2		7	
Тема 2. Договір купівлі-продажу	11	4	4	0	3		9	2			7	
Тема 3. Договір роздрібної купівлі-продажу	7	2	2	0	3		7				7	
Тема 4. Договори дарування та довічного утримання	7	2	2	0	3		7				7	

Тема 5. Договір поставки	11	4	4	0	3		7				7	
Тема 6. Договір найму (оренди)	11	4	4	0	3		9	2			7	
Разом за змістовим модулем 1.	58	20	20	0	18		50	6	2		42	
Змістовий модуль 2. Загальні положення про підряд. Загальні положення про надання послуг. Перевезення. Зберігання. Страхування.												
Тема 7. Договори підряду, особливості окремих видів договорів підряду	7	2	2	0	3		11	2	2		7	
Тема 8. Договори перевезення	7	2	2	0	3		9	2			7	
Тема 9. Договори зберігання	7	2	2	0	3		7				7	
Тема 10. Договори страхування та доручення	7	2	2		3		7				7	
Разом за змістовим модулем 2.	28	8	8	0	12		34	4	2		28	
Змістовий модуль 3. Договори: комісії, управління майном. Договір банківського вкладу. Загальні положення про розрахунки.												
Тема 11. Договори комісії. Договір управління майном	7	2	2	0	3		16	2	0		14	

Тема 12. Договір позики.	7	2	2	0	3				0			
Тема 13. Договори про надання банківських послуг: кредитний договір; договір банківського вкладу, договір банківського рахунка. Факторинг.	7	2	2	0	3		16	2			14	
Тема 14. Загальні положення про розрахунки. Окремі види розрахунків, їх особливості.	7	2	2	0	3							
Тема 15. Комерційна концесія.	7	2	2	0	3		23	2	0		21	
Тема 16. Положення про спільну діяльність. Просте товариство.	7	2	2	0	3				0			
Тема 17. Розпорядження майновими правами інтелектуальної власності.	7	2	2	0	3				0			
Разом за змістовим модулем 3.	49	14	14	0	21		55	6	0		49	
Змістовий модуль 4. Недоговірні зобов'язання. Вчинення дій в інтересах інших осіб. Загальні положення про відшкодування шкоди. Спадкове право.												
Тема 18. Недоговірні зобов'язання.	7	2	2	0	3		23	2			21	

Зобов'язання, які виникають із правомірних дій. Публічна обіцянка винагороди. Вчинення дій у майнових інтересах іншої особи без її доручення.													
Тема 19. Зобов'язання, які виникають із неправомірних дій. Відшкодування шкоди. Відповідальність за шкоду, заподіяну неповнолітніми, недієздатними та обмежено дієздатними	7	2	2	0	3								
Тема 20. Відповідальність за шкоду, заподіяну правоохоронними органами.	7	2	2	0	3								
Тема 21. Загальні положення про спадкування. Спадкування за заповітом	14	4	4	0	6		18	2	0		16		
Тема 22. Спадкування за законом. Здійснення права спадкування.	10	2	2	0	6				0				

Разом за змістовим модулем 4.	45	1	12	0	21		41	4	0		37	
		2										
Усього годин	18	5	54	0	72		180	20	4		15	
	0	4									6	

Рекомендована література

Основна:

Нормативно-правові акти України

1. Конституція України: Закон України від 28.06.1996р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – №30. – Ст. 141.
2. Господарський кодекс України: Закон України від 16.01.03р. // Відомості Верховної Ради України. – 2003. - №№ 18-22. – Ст. 144.
3. Житловий кодекс Української РСР: Закон України від 30.06.1983р. // Єдиний державний реєстр нормативно-правових актів № 17032/2000.
4. Земельний кодекс України: Закон України від 25.10.2001р. // Відомості Верховної Ради України. - 2002. - №3-4. - Ст. 27.
5. Сімейний кодекс України: Закон України від 10.01.2002р. // Відомості Верховної Ради України. - 2002. - №21-22. - Ст. 135.
6. Цивільний кодекс України. Прийнятий 16 січня 2004р. // Відомості Верховної Ради України. - 2003. - №40-44. - С. 356.

Підручники

7. Жилінкова, І. Конструкції заміни боржника у цивільному зобов'язанні / І. Жилінкова // Вісник Академії правових наук України. – Х., 2010. – № 1. – С. 123–133.
8. Ігнатенко, В. М. Спільні риси й відмінності договірних і недоговірних зобов'язань / В. М. Ігнатенко // Проблеми законності. – Х., 2011. – Вип. 114. – С. 54–61.
9. Новохатська, Я. В. Заміна сторін у зобов'язанні / Я. В. Новохатська // Проблеми законності. – Х., 2011. – Вип. 115. – С. 29–39.
10. Пучковська, І. Й. Підстави припинення поруки / І. Й. Пучковська // Вісник Академії правових наук України. – Х., 2011. – № 1. – С. 95–106.
11. Пучковська, І. Й. Проти подвійної природи неустойки / І. Й. Пучковська // Вісник Академії правових наук України. – Х., 2011. – № 4. – С. 105–113.
12. Цивільне право України: Підручник. Видання третє, перероблене і доповнене: Підручники, навчальні посібники, / Старцев О. В., Харитонов Є. О., Харитонova О. І., — 2013. — 808 с.
13. Цивільне право : підручник : у 2 т. / НУ "ЮАУ ім. Я. Мудрого" ; за ред. : В. І. Борисова, І. В. Спасибо-Фатєєва, В. Л. Яроцький. – Х. : Право, 2011. – Т. 1. – 656 с. Т. 2. – 816 с.
14. Цивільне право України. Підручник. Є.О. Харитонов, Н.О. Саниахметова – К.: «Істина», 2003. – 776с.
15. Цивільне право України. Підручник. У двох томах. За заг. ред. Я.М. Шевченко – Т.1. Загальна частина. – К. Концерн: «Видавничий дім» «Ін Юре», 2003. – 520с., Т.2. Особлива частина. – 406с.
16. Цивільне право України. Підручник. У двох томах. За заг. ред. В.І. Борисової, І.В. Спасибо-Фатєєвої та В.Л. Яроцького – К.: Юрінком Інтер, 2004. – Т.1. – 480с., – Т.2. – 551с.
17. Цивільне право України. Навчальний посібник. За заг. ред. Л.О. Доміненко, С.О. Сарнавська – К.: МАУП, 2005. – 384с.
18. Цивільне право України. Навчальний посібник. Друге видання. За ред. І.А. Бірюкова, Ю.О. Заїка – К.: Істина, 2004. – 224с.

19. Договірне право в умовах ринкової економіки : конспект лекцій / НЮАУ ім. Я. Мудрого ; за ред. : І. В. Жилінкова, В. І. Борисова. – Х. : Право, 2008. – 116 с.
20. Право інтелектуальної власності України : конспект лекцій / НЮАУ ім. Я. Мудрого ; за ред. В. І. Борисової. – Х. : Право, 2008. – 112 с.
21. Мазур, О. С. Цивільне право України : навч. посіб. / О. С. Мазур. – К. : Центр навч. л-ри, 2006. – 384 с.
22. Понікаров, В. Д. Цивільне право : навч. посіб. / В. Д. Понікаров, С. М. Попова, Д. В. Назаренко. – К. : Центр учб. л-ри, 2007. – 196 с.
23. Токарева, В. І. Цивільне право України : практикум : навч. посіб. / В. І. Токарева. – К. : Центр учб. л-ри, 2007. – 408 с.
24. Цивільне право [Електронний ресурс] : зразки док. – К. : Право-Інформ, 2012. – 1 ел. опт. диск (DVD-ROM). – (Серія "Юридична бібліотека на DVD").
25. Брагинский, М. И. Договорное право : [в 5 кн.] / М. И. Брагинский, В. В. Витрянский. – М. : Статут. – 1999–2006.
26. Кн. 1 : Общие положения. – 1999. – 848 с.
27. Кн. 2 : Договоры о передаче имущества. – 2000. – 800 с.
28. Кн. 3 : Договоры о выполнении работ и оказании услуг. – 2002. – 1038 с.
29. Кн. 4 : Договоры о перевозке, буксировке, транспортной экспедиции и иных услугах в сфере транспорта. – 2003.
30. Кн. 5, т. 1 : Договоры о займе, банковском кредите и факторинге. Договоры, направленные на создание коллективных образований. – 2006.
31. Кн. 5, т. 2 : Договоры о банковском вкладе, банковском счете; банковские расчеты. Конкурс, договоры об играх и пари. – 2006.
32. Драпак, Г. Основи інтелектуальної власності : навч. посіб. / Г. Драпак, М. Скиба. – 2-е вид., виправ. – К. : Кондор, 2007. – 156 с.
33. Дудла, І. О. Захист прав споживачів : навч. посіб. / І. О. Дудла ; Чернігів. держ. технолог. ун-т. – К. : Центр учб. л-ри, 2007. – 448 с.
34. Журик, Ю. В. Антимонопольно-конкурентне право України : навч. посіб. / Ю. В. Журик. – К. : Центр учб. л-ри, 2011. – 272 с.
35. Зверева, О. В. Захист прав споживачів : навч. посіб. / О. В. Зверева ; Донецьк. ун-т економіки та права. – К. : Центр учб. л-ри, 2007. – 192 с.
36. Зверева, О. В. Правова регламентація торговельної діяльності : навч. посіб./ О. В. Зверева ; Донецьк. ун-т економіки та права. – К. : Центр навч. л-ри, 2006. – 144 с.
37. Чучковська, А. В. Правове регулювання електронної комерції в Україні : навч. посіб. / А. В. Чучковська ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – К. : Центр учб. л-ри, 2007. – 224 с.

Додаткова:

Нормативно-правові акти України

1. Про свободу совісті та релігійні організації: Закон України від 23.04.91р. // Відомості Верховної Ради України. – 1991. - № 25. - Ст. 283.
2. Про охорону навколишньої природного середовища: Закон України від 26.06.91р. // Відомості Верховної Ради України. - 1991. - №41. - Ст. 546.
3. Про всеукраїнський та місцеві референдуми: Закон України від 03.07.91р. // Відомості Верховної Ради України. - 1991. - №33. - Ст. 443.
4. Про господарські товариства: Закон України від 19.09.91р. // Відомості Верховної Ради України. - 1991. - №49. - Ст. 682.
5. Про товарну біржу: Закон України від 10.12.91р. // Відомості Верховної Ради України. - 1992. - №10. - Ст. 139.
6. Про споживчу кооперацію: Закон України від 10.04.92р. // Відомості Верховної Ради України. – 1992. - №30.
7. Про приватизацію державного майна: Закон України від 16.06.92р. // Відомості Верховної Ради України. – 1992. - №24.

8. Про заставу: Закон України від 02.10.92р. // Відомості Верховної Ради України. – 1992. - №47.
9. Про інформацію: Закон України від 02.10.92р. // Відомості Верховної Ради України. - 1992. - №48.
10. Про національні меншини в Україні: Закон України від 08.09.1992р. // Відомості Верховної Ради України. – 1992. - №36.
11. Про охорону праці: Закон України від 14.10.92р. // Відомості Верховної Ради України. – 1992. - №49.
12. Про основи містобудування: Закон України від 16.11.92р. // Відомості Верховної Ради України. - 1992. - №52.
13. Про оренду державного і комунального майна: Закон України в редакції від 14 березня 1995 р. (з наступними змінами і доповненнями).
14. Про туризм: Закон України від 15.09.95р. // Відомості Верховної Ради України. – 1995. - №31. - Ст.241
15. Про поставки продукції для державних потреб: Закон України від 22.12.95р. // Відомості Верховної Ради України. - 1996. – №3. - Ст. 9.
16. Про страхування: Закон України від 07.03.96р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. - №18. - Ст. 78.
17. Про режим іноземного інвестування: Закон України від 19.03.96р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. - №19. - Ст. 80.
18. Про залізничний транспорт: Закон України від 04.07.96р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. - №40. - Ст. 183.
19. Статут автомобільного транспорту Української РСР, затв. постановою Ради Міністрів Української РСР від 27 червня 1969 р. № 401.
20. Статут залізниць України, затв. постановою Кабінету Міністрів України від 6 квітня 1998 р. № 457.
21. Статут внутрішнього водного транспорту Союзу РСР, затв. постановою Ради іністрів СРСР від 15 жовтня 1955 р. № 1801.
22. Правила надання послуг пасажиром автомобільного транспорту, затв. постановою Кабінету Міністрів України від 18 лютого 1997 р. № 176.
23. Порядок обслуговування громадян залізничним транспортом, затв. постановою Кабінету Міністрів України від 19 березня 1997 р. № 252.
24. Правила перевезення вантажів автомобільним транспортом, затв. Міністерством транспорту України від 14 жовтня 1997 р.

Підручники, навчальні посібники, монографії

1. Апанасюк М.П. Договір ренти. Дис... канд.. юрид. наук. – Х., 2004.
2. Бервено С.М. Проблеми договірного права України: Монографія. – К.: Юрінком України, 2006.
3. Благовісний С.Г. Спадковий договір як новела цивільного законодавства України // Актуальні проблеми сучасної науки в дослідженнях молодих учених.. – Сімферополь. 2006. – Вип. 9. – С.261 – 264.
4. Боднар Т.В. Виконання договірних зобов'язань у цивільному праві: Монографія. – К.: Юрінком Інтер, 2005.
5. Боднар Т.В. Гарантія як вид забезпечення виконання зобов'язання за Цивільним кодексом України // Вісник господарського судочинства. - 2003. - №2. - С. 143-150.
6. Боднар Т.В. Місце виконання цивільно-правового зобов'язання // Часопис Київського університету права . - 2003 . - № 4 . - С. 46-49.
7. Бородовський С.О. Укладення, зміна та розірвання договору у цивільному праві України. Дис... канд.. юрид. наук. – Івано-Франківськ, 2005.
8. Брагинский М.И. Договор подряда и подобные ему договоры. - М., 1999.

9. Брагинский М.И., В.В. Витрянский. Договорное право: Договоры о перевозке, буксировке, транспортной экспедиции и иных услугах в сфере транспорта. – Книга четвертая. – М.: Статут, 2004.
10. Брагинский М.И., Витрянский В.В. Договорное право. Книга вторая: Договоры о передаче имущества. – М., 2000 .
11. Брагинский М.И., Витрянский В.В. Договорное право. Книга первая: Общие положения. 2-е изд. – М.: Статут, 2005.
12. Брагинский М.И., Витрянский В.В. Договорное право. Книга третья. Договоры о выполнении работ и оказании услуг. – М.: Статут, 2002.
13. Булгакова І.В., Клепкова О.В. Транспортне право України: Академічний курс. – К: Видавничий дім ІнЮре. – 2005. – 535 с.
14. Відшкодування матеріальної та моральної шкоди: нормативні акти, роз'яснення, коментарі. – К.: Юрінком Інтер, 2001
15. Васильєва В. А. Правове регулювання відносин за договором консигнації. Дис... канд. юрид. наук: 12.00.03. – Львів, 2000.
16. Васильєва В.А. Проблеми цивільно–правового регулювання відносин з надання посередницьких послуг. Дис...доктора юрид. наук. – Івано-Франківськ, 2006.
17. Васильченко В. Спадкування права на обов'язкову частку за новим цивільним законодавством: доктринальні проблеми.// Право України. – 2003. - № 10, С.119-123.
18. Великорода О.М. Договір довічного утримання. Дис... канд. юрид. наук. – Івано-Франківськ., 2004.
19. Венедиктов В.С. Трудовой договор (контракт) по законодательству Украины. – Харьков: НПКФ «Консум», 1996
20. Венедиктова І.В. Договір довірчого управління майном в Україні. – Х.: Консум, 2004.
21. Венедиктова І.В. Договір довірчого управління майном як форма реалізації правового інституту довірчого управління майном в Україні: Автореф. дис. канд. юрид. наук: 12.00.03. — Х., 2003. — 19 с.
22. Витрянский В. Ответственность по договору перевозки груза // Хозяйство и право. — 2001. — № 5. — С.36-54.
23. Гольшев В.Г. Сделки в кредитной сфере. – М.: МЗ Пресс, 2003.
24. Гончаренко В.О. Договір позички за римським приватним правом та його рецепція у сучасному цивільному законодавстві України. Автореф. дис...канд. юрид. наук. – Одеса, 2005.
25. Гражданское право: Том 2. Полутом 1: Учебник / Отв. Ред. Проф. Е.А. Суханов. – М.: Издательство БЕК, 2003.
26. Залетов О.М. Страхування . Навчальний посібник / За редакцією д.е.н. О.О, Слюсаренко – К.: Міжнародна агенція „BeeZone”, 2003.
27. Захарьина А.В. Договор финансовой аренды (лизинга). Учет. Налоги. Арбитраж: Практическое пособие. – М.: ЗАО ИКЦ «ДИС», 2004.
28. Кінащук Л.Л. Страхування: теорія та практика проведення. Монографія. – К.: Атака, 2004.
29. Луць А.В. Свобода договору в цивільному праві України. Автореф. дис. канд. юрид. наук. — К.: 2001.
30. Луць В.В. Договірне право. Основні напрямки реформи цивільного права в Україні //Збірник статей та матеріалів. – К, 1997.
31. Луць В.В. Заключение и исполнение хозяйственных договоров. – М., 1978.
32. Луць В.В. Кодифікація договірного права // Українське право. – 1997. – №1.
33. Луць В.В. Контракты у підприємницькій діяльності. — К.: Юріком Інтер, 1999.
34. Луць В.Кодифікація договірного права // Українське право. — 1997. — № 3. — С. 142-143.
35. Майданик Р.А. Проблеми довірчих відносин в цивільному праві. – К.: Вид. “Київський університет”. – С. 40.
36. Науково-практичний коментар Сімейного кодексу України./ За ред. Червоного Ю.С. – К.:

- Істина, 2003.
37. Науково–практичний коментар Цивільного кодексу України: У 2 т. / За відповід. ред. О. В. Дзери (кер. авт. кол.), Н.С. Кузнецової, В.В. Луця. – К.: Юрінком Інтер, 2005. – Т. II.
 38. Підопригора О.А., Підопригора О.О. Право інтелектуальної власності в Україні. – К., 1998.
 39. Правове регулювання перевезень в Україні: Конспект лекцій та навчально-методичний посібник/ За ред. Є.О. Харитонова. – Одеса: Фенікс, 2005.
 40. Сироткина А.А. Договор оказания медицинских услуг: особенности правового регулирования. – М.: «Статут», 2004.
 41. Сімейне право України. Підручн./ За ред. Ю.С.Червоного. – К.: Істина, 2004.
 42. Степанов Д.И. Услуги как объект гражданських прав. – М.: Статут, 2005.
 43. Цивільне право України: В 2-х кн. Кн. 2. Зобов'язальне право. Спадкове право: Підручник / За ред. д.ю.н., проф. Є.О. Харитонова; к.ю.н. Н.Ю. Голубевої. – Х.: ТОВ „Одіссей”, 2008.
 44. Цивільний кодекс України: Науково-практичний коментар. Видання третє, перероблене та доповнене. – Х.: ТОВ „Одіссей”, 2006.
 45. Цивільний кодекс України: Науково-практичний коментар / За заг. ред.. Є.О. Харитонова, Н.Ю. Голубевої. – К.: Всеукраїнська асоціація видавців “Правова єдність”, 2008. – 740 с.
 46. Цират А.В. Франчайзинг и франчайзинговый договор: Учебн. – практ. пособие. – К.: Істина, 2002.
 47. Шульца М. Земельно-правові питання в житлово-комунальній сфері (багатоквартирні жилі будинки – право власності, постійного користування та оренди земельної ділянки // Юридичний радник. – № 4. – 2006.– С. 59 – 62.

Інтернет-ресурси :

Адреса веб-сайту 1	Назва веб-ресурсу 2
www.president.gov.ua	Президент України
www.rada.gov.ua	Верховна Рада України
www.kmu.gov.ua	Кабінет Міністрів України
www.ccu.gov.ua	Конституційний Суд України
www.scourt.gov.ua	Верховний Суд України
www.sc.gov.ua/	Вищий спеціалізований суд України з розгляду цивільних і кримінальних справ
www.arbitr.gov.ua	Вищий Господарський Суд України
www.rainbow.gov.ua	Рада національної безпеки та оборони України
www.minjust.gov.ua	Міністерство юстиції України
www.vru.gov.ua	Вища рада юстиції України
www.gp.gov.ua	Генеральна прокуратура України
www.pravo.biz.ua	Електронна бібліотека з правознавства
www.pravo.org.ua	Центр політико-правових реформ
www.khpg.org	Харківська правозахисна група
www.helsinki.org.ua	Українська Гельсінська спілка з прав людини

Література у електронній формі

1. Бірюков І.А., Зайка Ю.О. Цивільне право України. Загальна частина - Навчальний посібник / К.: КНТ, 2006.- 480 с. <http://www.info-library.com.ua/books-book-166.html>
2. Панченко М.І. Цивільне право України: Навч. посіб. – К.: Знання, 2006. – 583 с.<http://books.br.com.ua/themes/7/42>
3. Цивільне право України. Частина перша / Ч.Н.Азімов, М. М. Сибільов, В. І. Борисовата інХарків: Право, 2000.- 480

- <http://www.docme.ru/doc/253751/borisova-v.%D1%96.--baranova-l.m.--zhil%D1%96nkova-i.v.-ta-%D1%96n.---civ...>
4. Панченко М.І. Цивільне право України: Навч. посіб. – К.: Знання, 2006. – 583 с. <http://uchebnik-online.net/book/307-civilne-pravo-ukrayini-navchalnij-posibnik-panchenko-mi.html>
 5. Стефанчук Р. О. . Цивільне право України- (Навчальний посібник)Київ Прецедент. -2005.- 358 http://www.ebk.net.ua/Book/law/stefanchuk_tsivpu/zmist.htm
 6. Цивільне право. Підручник У двох томах. Том 1. ... 2011. Підручник підготовлено наоснові Цивільного кодексу України 2003 р. відповідно до програми курсу цивільногоправа.-2003-352с. <http://uristinfo.net/2010-12-27-04-58-59/264.html>
 7. Цивільне право України. Особлива частина. Підручник /за ред. О.В. Дзери, вид. третє. – К.Юрінком Інтер, 2010. – 1176 с. <http://books.br.com.ua/themes/7/384>
 8. Бичкова С.С., Бірюков І.А., Бобрик В.І. Цивільне право України. Договірні та недоговірні зобов'язання: Підручник. -- К: КНТ, 2006. -- 498 с. http://www.biglib.com/book/6_Civilne_pravo_Ukraini_Dogovirni_ta_nedogovirni_zobovyazanny_a
 9. Мазур О.С. Цивільне право України: Навч. пос. — К.: Центр навчальної літератури, 2006. — 384 с. http://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/CUL/46-Civilne_pravo_Maz..
 10. Право інтелектуальної власності: Акад. курс: Підруч. для студ. вищих навч. П68 закладів / О. П. Орлюк, Г. О. Андрощук, О. Б. Бутнік-Сіверський та ін.; За ред. О. П. Орлюк, О. Д. Святоцького. — К.: Видавничий Дім «Ін Юре», 2007. 696с. [file:///C:/Documents%20and%20Settings/User/%D0%9C%D0%BE%D0%B8%20%D0%B4%D0%BE%D0%BA%D1%83%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%82%D1%8B/Downloads/akad.kurs%20\(1\).pdf](file:///C:/Documents%20and%20Settings/User/%D0%9C%D0%BE%D0%B8%20%D0%B4%D0%BE%D0%BA%D1%83%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%82%D1%8B/Downloads/akad.kurs%20(1).pdf)
 11. Харитонов Є. О. Цивільне право України / Є. О. Харитонов, О. І. Харитонova, О. В. Старцев. – Вид. 3-тє, переробл. і допов. – К. : Істина, 2011. – 808 с. <http://www.westudents.com.ua/knigi/479-tsilvne-pravo-ukrani-haritonov-o.html>